

монотонності і збагачення праці, створення необхідних умов для розвитку персоналу, забезпечення безпечних умов праці, демократизація трудового життя, участь у прийнятті управлінських рішень кожного члена колективу, побудова справедливої системи винагороди [5, с. 77; 6, с. 42]. З огляду на вищевикладене, гуманістичний підхід до формування КБПД у майбутніх інженерів з охорони праці, з позиції безпеки, передбачає організацію робочих місць з урахуванням вимог ергономіки, забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці виробничих приміщень, навчальних аудиторій. У контексті педагогічного процесу гуманістичний підхід вимагає створення оптимальних умов для розкриття творчого потенціалу студента, здійснення спільної діяльності і викладача, і студента при вирішенні дослідницьких проєктів, колективного прийняття рішень для розв'язання проблемних ситуацій, побудови об'єктивної системи оцінювання рівня сформованості КБПД. Важливою умовою реалізації даного підходу є безперервний розвиток особистості безпечного типу, розвиток і вдосконалення професійно-особистісних якостей учнів, стимулювання у них прагнень до профілактики виробничого травматизму в інтересах безпеки виробництва.

Список використаних джерел

1. Алипханова Ф.Н. Моделирование профессиональной культуры личности учителя. Известия ДГПУ. 2010. № 1. С. 16-21.
2. Загальна декларація прав людини. Законодавство України / Генеральна Асамблея ООН: офіц. сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 06.02.2021).
3. Конституція України (в ред. 01.01.2020). Законодавство України / Верховна Рада України: офіц. сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 06.02.2021).
4. Пехота О.М., Старєва А.М. Особистісно орієнтоване навчання, підготовка вчителя: монографія. 2-е вид. Доп. та перероб. Миколаїв: Іліон, 2007. 272 с.
5. Рязанцева И.В., Самойлюк Т.А. Гуманистический подход к управлению человеческими ресурсами. Теория и практика общественного развития. 2016. № 6. С. 76-78.
6. Самойлюк Т.А. Привычка трудиться. Креативная экономика. 2014. № 5 (89). С. 40-46.
7. Тихонов В.І. Гуманізація як стратегія професійної освіти. Інновації в освіті. 2014. № 2. С. 73-76.
8. Философский словарь / под ред. И.Т. Фроловой. 7-е изд. М.: Республика. 2001. 719 с.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Наталія Ваніна,

науковий співробітник лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, к.е.н., доцент,

В останні десятиліття спостерігаються серйозні зміни в області оцінки якості навчання будь-якої освіти. Реформи в цій сфері викликані як вимогами

Національних рамок кваліфікації, так і прагненням навчальних закладів підвищити якість освіти, яку вони пропонують студентам.

Дана проблема найбільш ретельно вивчена у Великобританії, США, Австралії. Оцінювання застосовується не тільки для виставлення студентам тих чи інших оцінок, але й, що особливо важливо, для аналізу навчального процесу та його вдосконалення.

У міжнародній практиці можна виділити такі підходи до оцінки якості навчання студентів: підхід, орієнтований на результати навчання; студентоцентрований підхід; ефективне оцінювання; визнання необхідності використовувати широкий діапазон методів оцінювання.

Підхід, орієнтований на результати навчання, зобов'язаний своєю появою типу навчання behavioural objectives (поведінкові завдання), яке з'явилося в 1960-70 роки у США. У 2005 р. термін результати навчання вперше був згаданий в Європейській системі перенесення і накопичення кредитів (ECTS). Він означав «формулювання того, що буде знати, розуміти і продемонструвати здобувач освіти після завершення періоду навчання»[3].

Підхід, орієнтований на результати навчання, стає все більш поширеним на міжнародному рівні. Оцінювання, яке сприяє поліпшенню навчального процесу і підвищує ефективність навчання, називають ефективним оцінюванням. Цей підхід передбачає, що методи оцінювання вибирають виходячи з того, яким чином вони впливають на навчальну діяльність студентів і на результати навчання, а також на основі їх доцільності, валідності та надійності. Оцінка результатів дасть змогу зосередитися на тому, що студенти знають і можуть робити по завершенні навчання. За допомогою оцінювання можна визначити, чи допомагає програма студентам досягти планованих результатів навчання, а також виявити, яких знань студенти не отримують.

У керівництві по оцінюванню, розробленому в Ulster University (Північна Ірландія) наведені основні характеристики ефективного оцінювання, воно:

- пов'язано безпосередньо з результатами вивчення програми;
- уможливорює в цілому оцінити те, чого навчають викладачі і чому навчаються студенти;
- передбачає глибоке, активне й аналітичне вивчення; зосереджене на навичках і їх передачі;
- є ефективним для викладачів; забезпечує помірне навантаження для студентів;
- забезпечує різні стилі навчання, включаючи навчання осіб з обмеженими можливостями [1].

З огляду на важливість оцінювання для підвищення якості навчання, Американська Асоціація вищої освіти (ААНЕ) попросила провідних учених у сфері вищої освіти розробити рекомендації для ефективно оцінки якості навчання студентів. Були сформульовані такі принципи ефективного оцінювання:

- оцінювання навчального процесу студентів починається з освітніх

цінностей;

- оцінювання найефективніше, коли воно відображає розуміння навчального процесу як багатовимірного, динамічного, і життєво важливого досвіду;

- оцінювання найкраще спрацьовує, коли програми, які воно супроводжує, мають ясні і чіткі цілі;

- оцінювання вимагає уваги до результатів навчання і досвіду, який приводить до цих результатів;

- оцінювання найкраще працює, коли воно безперервне;

- оцінювання сприяє широкому вдосконаленню, коли до нього залучаються представники всього освітнього співтовариства;

- оцінювання має значення, якщо з самого початку розглядаються питання застосування його результатів і висвітлюються ті моменти, які дійсно хвилюють людей;

- оцінювання приводить до поліпшення, якщо воно є частиною широкого набору умов, що сприяють змінам;

- оцінювання найефективніше, коли воно проводиться в середовищі, що є відкритим і сприйнятливим та підтримується і забезпечується відповідними умовами [2].

З усього вищесказаного випливає, що оцінювання відіграє важливу роль у процесі навчання студентів у закладах фахової передвищої освіти. Його основне призначення полягає не тільки в контролі навчальної діяльності учнів, а й в удосконаленні навчального процесу та підвищенні ефективності навчання. Наразі основними підходами до оцінки якості навчання у виші є: підхід, орієнтований на результати навчання, студентоцентрикований підхід, ефективне оцінювання та використання широкого діапазону методів оцінювання.

Список використаних джерел:

1. Assessment Handbook - Ulster University, 2016. - 184 p. - URL: <http://www.ulster.ac.uk/academicoffice/download/Handbooks/Assessment%20Handbook.pdf>

2. Assessment Handbook for Departments: Assessing Student Learning Outcomes. - University of Southern Maine: Office of Academic Assessment, 2014. – 11 p

3. ECTS: Users' Guide - Brussels, 2005. – 47 p. - URL: <http://www.unist.hr/Portals/0/docs/nastava/ects-usersguide.pdf>

СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ

Лариса Гончар

*аспірант Інституту професійно-технічної
освіти НАПН України, викладач ДНЗ
«Одеське вище професійне училище
морського туристичного сервісу»*

Кардинальні динамічні зміни відбуваються в українській професійній